

Ivadinė pamoka pažengusiems

Nemokama anglų kalbos pamoka pažengusiems

Šioje pamokoje susipažinsime su naująja prie-intermediate lygio mokytoja, Loreta. Aiškinsimės sveikinimosi ir kreipimosi į kitą žmogų etiketo subtilybes angliškai kalbančiose šalyse, pasiūlysimės sudalyvauti lažybose. Prisiminsime Present Simple laiką ir sužinosime, kaip naudojami veiksmo dažnumo žodžiai.

Žodynas

#	Word	Translation
1	Will that be all, Miss?	⓪ Ar dar ko pageidautumėte, panele?
2	This way, Miss.	⓪ Prašau eiti čia, panele.
3	Can I help you, Miss?	⓪ Ar galiu jums kuo padėti, panele?
4	You are so easy to trip up.	⓪ Tave taip lengva suklaidinti.
5	a bet	⓪ lažybos
6	The teacher is always right.	⓪ Mokytoja visada teisi.
7	I live close to here.	⓪ Aš gyvenu netoliese.
8	You dress very well.	⓪ Tu gražiai rengiesi.
9	We like good food.	⓪ Mums patinka geras maistas.
10	I don't like getting up early.	⓪ Man nepatinka anksti keltis.
11	We don't waste our time.	⓪ Mes nešvaistome laiko.

12	We watch comedy films in the evenings.	Ⓐ	Žiūrimė komedijas vakarais.
13	The sun rises in the east and goes down in the west.	Ⓐ	Saulė kyla rytuose, leidžiasi vakaruose.
14	I never have breakfast.	Ⓐ	Aš niekad nepusryčiauju.
15	I have only a cup of coffee in the morning.	Ⓐ	Ryte, tik išgeriu puodelį kavos.
16	I usually arrive at the office a bit late.	Ⓐ	Paprastai atvykstu į ofisą truputį pavėlavęs.
17	In Spain people have dinner much later than in Lithuania.	Ⓐ	Ispanijoje žmonės vakarienauja gerokai vėliau nei Lietuvoje.
18	My friend Shirley plays the guitar in a jazz band.	Ⓐ	Mano draugė Shirley groja gitara jazo grupėje.
19	My colleague David writes projects for other companies as well.	Ⓐ	Mano bendradarbis Deividas rašo projektus kitoms įmonėms taip pat.
20	I hardly ever watch horror movies.	Ⓐ	Aš beveik niekada nežiūriu siaubo filmų.
21	But I watch news every day.	Ⓐ	Bet žinias žiūriu kiekvieną dieną.

Užrašai

Hello hello! The internet site anglu24.lt welcomes you to the most pleasant journey through the English language at the pre-intermediate level.

Sveiki sveiki. Internetinis puslapis anglu24.lt kviečia jus į kelionę po anglų kalbos lobynus. Tai šnekamosios anglų kalbos kursas, skiriamas tiems, kurie lengvai ir linksmai norėtų gerokai kiltelti savo anglų kalbos žinių lygį. Mes jums siūlome radijo pamokėles, audio įrašus, žodynėlį, aiškiai matomus išskirtus mokomuosius žodžius, frazes ir dar žinoma, puikią nuotaiką.

Būkime kartu su anglu24.lt, išmokime dar daugiau anglišų žodžių, supraskime ne tokius jau ir sudėtingus gramatinius reiškinius, susipažinkime su anglų kalbos žodžių istorija ir pasijuokime iš angliško humoro.

Ar teko girdėti seną kinų patarlę?

"Give a man a fish and you feed him for a day; teach a man to fish and you feed him for a lifetime?"

Duok žmogui žuvį ir jis sotus bus vieną dieną, išmokyk žmogų žvejoti ir jis sotus bus visą gyvenimą.

Jau ko gero supratote, kad aš esu ne žvejys ir ne žvejo žmona, o jūsų virtualioji mokytoja Loreta, Lorri trumpiau, in short.

Kartu su kolega Pauliumi, kurį jūs pažinosite kaip Pauly, mokysimės anglų kalbos ir plauksime į tarptautinius vandenis. O kad tuose vandenyse mes gerai jaustumėmės, pratinsimės prie skirtingų anglakalbių ir ne tik anglakalbių tarties ypatumų. Ir čia į pagalbą mums atskubės anglu24.lt draugai iš svečių šalių.

Pradžioje susipažinkime. **Let's get acquainted.** Džiazo ritme. - **In a jazzy way.**

- My name is Lorri and what is your name? My name is Lorri and what is your name? Helloooo My name is Lorri and what is your name?

- Oups:) My name is Pauly and what is your name?

Dabar jūsų eilė. Now, it's your turn.

- My name is Lorri and what is your name? Helloooo???

Pabandykite kartu. Pirma aš, o tada visi kartu.

- My name is Lorri and what is your name?
- My name is ..... and what is your name?

Puiku, štai ir susipažinome.

- Nice to meet you, Lorri.
- No, Pauly. **Nice to meet you** sakykime ne vienas kitam, o mūsų virtualiesiems draugams, nes mes su jais susitinkame pirmą kartą. Su tavimi mes jau pažįstami, todėl man malonu tave matyti. **Nice to see you. Nice to see you again.**
- Aaa, prisimenu. Kai pirmą kartą sutinkame žmogų, tai sakome **Nice to meet you**, na o vėliau visada sakysime **Nice to see you.**
- Tarp kitko, Pauly. By the way, did you know that in English speaking countries people generally shake hands when they first meet?
- Yes, the same way in Lithuania. Sveikinasi paspausdami viens kitam ranką.

Kai žmonės pažįstami - **When people know each other**, bet kurį laiką nesimatė - **but haven't seen each other for a while:**

- Men shake hands with other men.
- Yes, and men shake hands with a woman or kiss her on the cheek (paspaudžia ranką ar pabučiuoja į skruostą). On the cheek.
- Do women normally kiss other women?
- Yes, they do. On the cheek. Women shake hands with a man as well or kiss him on the cheek.
- Oh, I guess, I should have kissed you on the cheek then, hmmm.
- That's OK, Pauly :) People don't usually shake hands with or kiss people that they meet every day. And we meet every day, 24 hours per day with anglu24.lt, don't we?
- OK. Now let me introduce myself. I am Ms Lorri Smith. Nagi, koks mano vedybinis statusas? Any idea of my marital status. No, you cannot know if I am married or not when I say miz or write Ms. I will keep it a secret. Pasilaikysiu tai paslapyje.
- Tai, jei teisingai suprantu, kai moteris prisistato kaip Ms, tai ji nenori, kad kiti žinotų ar ji ištekėjusi ar ne?
- Exactly.

Besides, be to, prisiminkite, kad Ms, Miss, Mrs. Mr. vartojame arba su pavarde arba vardu ir pavarde. Vieno vardo neužtenka. You do not use Ms Lorri. If you want to address me and sound oficial, you can say or write Ms. Smith or Ms. Lorri Smith.

- Girdėjau sako Miss. I have heard people saying Miss /mis/.
- Ah, it's different.

When you hear Miss Walters or Miss Ruth Walters you may get information that Ruth is not married. Kai girdite Miss Ruth, tai labai tikėtina, kad panelė Rūta yra netekėjusi.

- I have heard Miss Vilnius, Miss Lithuania, Miss Europe. And I have seen them. They are really beautiful.
- Ir mūsų, moterų, ausiai nieko nėra gražiau, kai vyras kreipiasi į jauną moterį, kurios vardo nežino, Miss. Kaip paklaustum, Pauly? Ar dar ko pageidautumėte, panele?
- Will that be all, Miss.
- Prašau eiti čia, panele.
- This way, Miss.
- Ar galiu jums kuo padėti, ponია?
- Can I help you, Miss?
- Pauly, Pauly, tave taip lengva suklaidinti. You are so easy to trip up. Can I help you, ma'am, not Miss? Ponia yra ma'am arba madam. Beje, pastarasis kilęs iš senosios prancūzų kalbos ma dame - mano dama

Šiais laikais **ma'am** ar **madam** girdime oficialiose situacijose, taip privalu kreiptis į Karalienę ar į aukštesniojo rango policininkes ar karininkes.

- Taigi, Pauly, ką sakysi, jei tave sustabdys policininkė, tarkim, už greičio viršijimą? Well, what will you say, if you are stopped by a policewoman let's say, for speeding?
- It's not my fault, madam.
- Ne tavo kaltė? Not your fault? Speeding? Not your fault?
- Ok Ok. It's my fault, madam. Look. Do I understand correctly? We take a title of a man Mr. and add s and get a title for a married woman? Mrs?
- Taip. Prie žodelio ponas Mr. prideda s ir gauname ponias Mrs. Juk mes lietuvaitės irgi pridedam priesagą –ienė prie savo pono pavardės šaknies, ar ne?
- Dar viena įdomybė. One more interesting thing. **The Sanders means the whole family.**
- Su artikeliu "the" ir prie pavardės pridėjus "s", kuri reiškia daugiskaitą? The Sanders? Visa šeima?.
- Yes, the whole family: the Sanders, the Greens, the Redmans.
- Oh, finally. Can we speak about men?
- Ok. Ok, Pauly. Sir is used as a polite way of addressing a man whose name you do not know, for example in a shop or restaurant, or to show respect (parodyti pagarbą).

Good morning, sir.

Can I help you?

Are you ready to order, sir?

You're welcome, sir.

Have a nice day, sir.

- I know I know, we use Dear Sir or Madam at the beginning of a formal business letter when you do not know the name of the man or people.
- That's right. And now, I'd like to offer a bet. Lažybas.
- Aš pasakysiu teiginį. I will give you a statement. Jis teisingas ar klaidingas? Is it true or false? Ready?

In British English Sir is used as a form of address by children in school to a male teacher and Miss is used to address an unmarried woman teacher.

- True or false? What's your bet? Kiek taškų statote už savo spėjimą? Minimum 10, maximum 100. 10? 20? 30? or a 100? Dabar jau trauktis nėra kur. Statykite. Pauly, how much do you bet?
- Pff. Easy! 100 of course. It's true.
- O-ou, Pauly, you lost your points. **"Sir" is used to address a male teacher** (taip kreipiamasi į mokytoją-vyrą) , **"Miss" is used to address a woman teacher**, no matter whether she is married or not. Į moterį mokytoją kreipiamasi "Miss", nesvarbu ar ji ištekėjusi ar ne.
- Ok, Miss. You won, Miss!
- Neišsidirbinėk, Pauly. Stop being naughty, you are not at school any more. Žinai posakį? Do you know the saying? "Mokytoja visada teisi" - "The teacher is always right"
- And what about you, our virtual friend? Were you right with your guess? How many points did you win or lose?

Kaipgi jums sekėsi, mūsų virtualusis drauge? Ar jūsų spėjimas buvo teisingas? Kiek taškų laimėjote ar praradote?

Lažybos yra lažybos. A bet is a bet. Kartais mes laimime, o kartais pralaimime. Sometimes we win and sometimes we lose.

Grammar into action!

Prisiminkime vieną iš pagrindinių laikų. Tebūnie tai mūsų atspirties taškas šioje pre-intermediate lygio kelionėje.

Present Simple. Esamasis paprastasis laikas. **Present** - esamasis, o **simple**- paprastasis, nes šį laiką sudaro tik vienas žodelis. Paprasta ar ne?

- Aišku, kad paprasta.

Simple Present laiko forma sutampa su veiksmažodžio bendraties forma, tik esamojo laiko vienaskaitos trečiasis asmuo (he, she, it) turi galūnę -s arba -es.

For example. Pavyzdžiui:

I live close to here. - Aš gyvenu netoliese.

You dress very well. - Tu gražiai rengiesi.

We like good food - Mums patinka geras maistas.

They go to Austria for holiday in this year. - Šiais metais, jie važiuoja atostogauti į Austriją.

- Pauly, ar galėtum priminti, kaip sudaromi neigiami sakiniai ir klausimai Present Simple laike?

- Va čia yra truputėlis reikalų. I don't know.

- Na, ir kokie gi čia reikalai, Pauly? Ką tik pateikei taisyklingą neigiamą sakinį. I don't know. I do not know.

- Ah, I know now.

Klausiamosios ir neigiamosios formos sudaromos su pagalbiniu veiksmažodžiu DO, o trečiasis asmuo (he, she, it) su does, o pagrindinio savarankiško veiksmažodžio forma nesikeičia.

- Ok, Pauly. Very good. Now I will ask you a question and you will answer. Ok?

- Do you get up early?

- I don't like getting up early. - Man nepatinka anksti keltis.

- What do you think? Do I understand French or Japanese?

- I know that you understand French but you don't understand Japanese. - Žinau, kad suprantat prancūziškai, bet nesuprantat Japonų kalbos.

- Does your brother do exercise?

- No, he doesn't. He isn't very sporty. But I am. - Ne, jis visai nesportiškas. O aš taip.

- Do you enjoy doing sport?

- Well, I really love watching it but I don't like doing it very much.

- Oh, I see. You have a sense of humour:) What do you do in your spare time? Laisvalaikiu. In your spare time? Your friends and you, I mean.

We don't waste our time. - Mes nešvaistome laiko.

We watch comedy films in the evenings. - Žiūrime komedijas vakarais.

Yes, and study of course. English. - Na, ir žinoma mokomės. Anglų kalbos.

Dabar trumpai prisiminkime, kada mes vartojame Present Simple laiką. Pauly, aš sakysiu taisyklę ir pavyzdį lietuvių kalba, o jūs verskite sakinį į anglų kalbą.

Present Simple laikas žymi bendras tiesas ir dėsnius, pavyzdžiui:

The sun rises in the east and goes down in the west. - Saulė kyla rytuose, leidžiasi vakaruose.

Vartojame šį laiką kai kalbame apie įpročius.

I never have breakfast. - Aš niekad nepusryčiauju.

I have only a cup of coffee in the morning. - Ryte, tik išgeriu puodelį kavos.

That is not a very good habit, Pauly. - Ne labai geras įprotis.

Taigi, Present Simple dar vartojame kai kalbame apie reguliariai pasikartojančius veiksmus.

I usually arrive at the office a bit late. - Paprastai atvykstu į ofisą truputį pavėlavęs.

On Saturdays banks close earlier. - Šeštadieniais bankai užsidaro anksčiau.

Kai kalbame apie papročius.

In Spain people have dinner much later than in Lithuania. - Ispanijoje žmonės vakarienauja gerokai vėliau nei Lietuvoje.

Ir kalbant apie būdingas veikėjo ypatybes.

My friend Shirley plays the guitar in a jazz band. - Mano draugė Shirley groja gitara džiazo grupėje.

Dabar versdami sakinį taisyklingai išstarkite žodį **a company**. Ready?

My colleague David writes projects for other companies as well. - Mano bendradarbis Deividas rašo projektus kitoms įmonėms taip pat.

Beje, nevenkime naudoti ir veiksmo dažnumo žodelių, kurie padeda tiksliau išreikšti mintį. Nuo rečiausio link dažniausio:

- ⓪ never say never   niekada nesakyk niekada
- ⓪ never   niekada
- ⓪ hardly ever   beveik niekada
- ⓪ rarely   retai
- ⓪ seldom   retai
- ⓪ sometimes   kartais
- ⓪ often   dažnai
- ⓪ normally   paprastai
- ⓪ usually   paprastai
- ⓪ always   visada

Tik būtinai prisiminkime, kad paprastai jų vieta yra tarp veiksnio ir tarinio, negalime jų vartoti tarp veiksmažodžio ir papildinio.

I hardly ever watch horror movies. But I watch news every day. - Aš beveik niekada nežiūriu siaubo filmų. Bet žinias žiūriu kiekvieną dieną.

Tai kodėl **every day** sakinio gale? Tokie veiksmažodžių dažnumo žodžių junginiai kaip:

every day

every morning

every time

dažniausiai eina sakinio gale. Ta pati taisyklė galioja **laiko ir paros meto junginiams**:

at six o`clock

in the morning

in the afternoon

in the evening

at night

before school

after work

Savaitės dienas, mėnesius, metų laikus, švenčių laiką nusakantys junginiai taip pat džiaugsis savo šilta vietele sakinio gale. Atkreipkite dėmesį ir į prielinksnius.

On Monday or on Mondays, on weekdays - darbo dienomis

At the weekend - savaitgalį

In August- rugpjūtį

In the summer - vasarą

At Easter- per Velykas

Before Christmas - prieš Kalėdas

- Well done, Pauly. You remember the main things. Prisimeni esminius dalykus.

Akivaizdu, kad mums nebus jokių kliūčių kopiant į anglų kalbos kalną, nuo kurio atsivers puikūs horizontai. Nenorėčiau jūsų nuvarginti šią pirmą pamoką, tačiau kviečiu jus prisijungti prie mūsų kitoje pamokėlėje, kurioje be kalbinių dalykų jūs dar susipažinsite su ...

- Su kuo? Oups, sorry with whom?

- With a young girl, Miss... from...

- Miss from where? Iš kur?

- Kad tai sužinotum, teks atvykti į kitą pamoką. To learn that you will have to join us next lesson, Pauly.

- I can't wait for the next lesson. Laukiu nesulaukiu kitos pamokos.

Mes su Pauliumi galime jus patikinti, kad anglų 24.lt pamokėlėse jūsų laukia dar daug įdomių dalykų. Na, o šiandien atsisveikiname.

- Bye for now.